

Rövidtávú munkaerőpiaci prognózis – 2017

Összefoglaló

Budapest, 2016. december

Az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet olyan nonprofit kutatóműhely, amely elsősorban alkalmazott közgazdasági kutatásokat folytat. Célja, hogy elméletileg és empirikusan megalapozott ismereteket és elemzéseket nyújtson a magyar gazdaság és a magyar vállalkozások helyzetét és kilátásait befolyásoló gazdasági és társadalmi folyamatokról.

MKIK GVI Institute for Economic and Enterprise Research
Hungarian Chamber of Commerce and Industry

A tanulmány alapjául szolgáló adatfelvételre a Nemzetgazdasági Minisztérium és a Gazdaság és Vállalkozáskutató Intézet együttműködésében került sor. A kutatás finanszírozását az MKIK GVI és az MKIK között 2016. február 17-én kötött szerződés biztosította, amely a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal között NFA-KA-NGM-1/2015 számon megkötött szerződés 4.1./X. pontja teljesítéséhez kapcsolódik.

A kapcsolódó tanulmányt írták:

Benkő Zsuzsanna (gyakornok, GVI)
Hajdu Miklós (elemző, GVI)
Kónya Viktória (gyakornok, GVI)
Makó Ágnes (vezető kutató, GVI)
Nábelek Fruzsina (elemző, GVI)
Nyíró Zsanna (elemző, GVI)

A kutatás terepmunkáját és az adatok feldolgozását irányította:
Hajdu Miklós (elemző, GVI)

Kutatásvezető:

Tóth István János (tudományos főmunkatárs, MTA KRTK KTI,
ügyvezető, MKIK GVI)
e-mail: toth.istvanjanos@krtk.mta.hu

MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet
Budapest

Cím: MKIK GVI
1034 Budapest, Bécsi út 120.
Tel: 235-05-84
Fax: 235-07-13
e-mail: gvi@gvi.hu
internet: <http://www.gvi.hu/>

A kutatás

Az alábbi összefoglaló a magyar munkaerőpiac legnagyobb reprezentatív felmérés-sorozatának legújabb eredményeit tartalmazza. A vizsgálat során 6835 cég vezetőjének a foglalkoztatásra, a cég üzleti helyzetére, valamint a cég jövőre vonatkozó kilátásaira vonatkozó válaszait rögzítettük és elemezzük. A munkaerőpiac rövid távon várható folyamatainak felmérésére irányuló vizsgálat sorozat története a rendszerváltást követő évekre nyúlik vissza. A vizsgálat sorozat legújabb állomásaként 2016. szeptember 7-e és október 14-e között kilencedik alkalommal került sor a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) és az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet (GVI) együttműködésében a versenyszektor rövid távú gazdasági kilátásait előrejelző, és munkaerőpiaci döntéseit felmérő vállalati empirikus felmérésre.

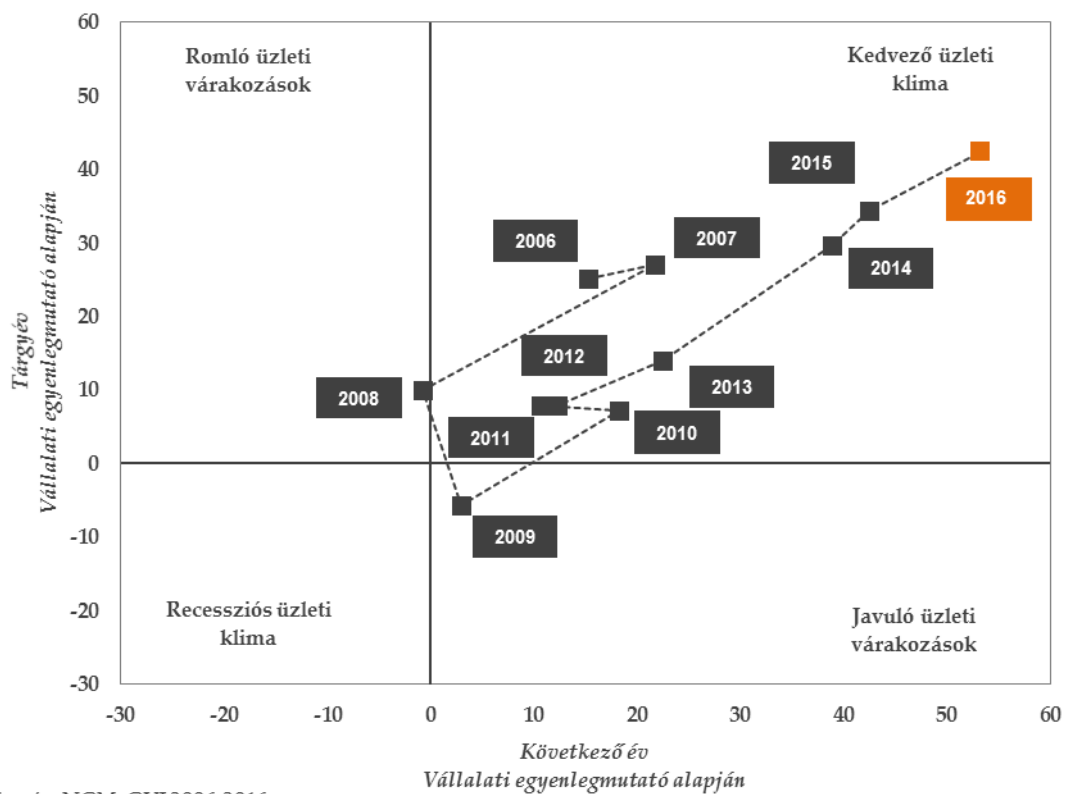
Az adatfelvétel

Az adatfelvétel során a megyei kormányhivatalok és az MKIK GVI munkatársai 6835 cég vezetőjét kérdezték meg a munkaerő iránti jelenlegi és várható keresletükről. Az eredmények reprezentatívnak tekinthetők a vállalatok földrajzi elhelyezkedése és gazdasági águk együttes eloszlása és ezen belül létszámuk szerint.

Üzleti helyzet

A 2017-re vonatkozó rövidtávú munkaerőpiaci előrejelzés szerint a vállalatok szubjektív üzletihelyzet-értékelése a tavaly bekövetkezett pozitív elmozdulást követően tovább javult. Az általános üzleti helyzetet kifejező egyenlegmutató értéke 44 pont – azaz 44 százalékpontos többségben vannak azok a vállalatok, amelyek inkább kedvezően ítélik meg üzleti helyzetüket, azokkal szemben, akik kedvezőtlenül. A 2017-re vonatkozó üzleti várakozások optimistábbak, mint az elmúlt években bármikor – a jövőbeli üzleti helyzetet kifejező egyenlegmutató értéke 54 pont. Az optimizmus visszavezethető az egyéb gazdasági szolgáltatást nyújtó, az idegenforgalom és a vendéglátás, a pénzügyi tevékenységek és a kereskedelem területén tevékenykedő, illetve a külföldi tulajdonban álló, és az exportáló vállalatok várakozásaira.

VI. ábra: A jelenlegi és jövőbeli általános üzleti helyzet szubjektív megítélése, 2006-2016

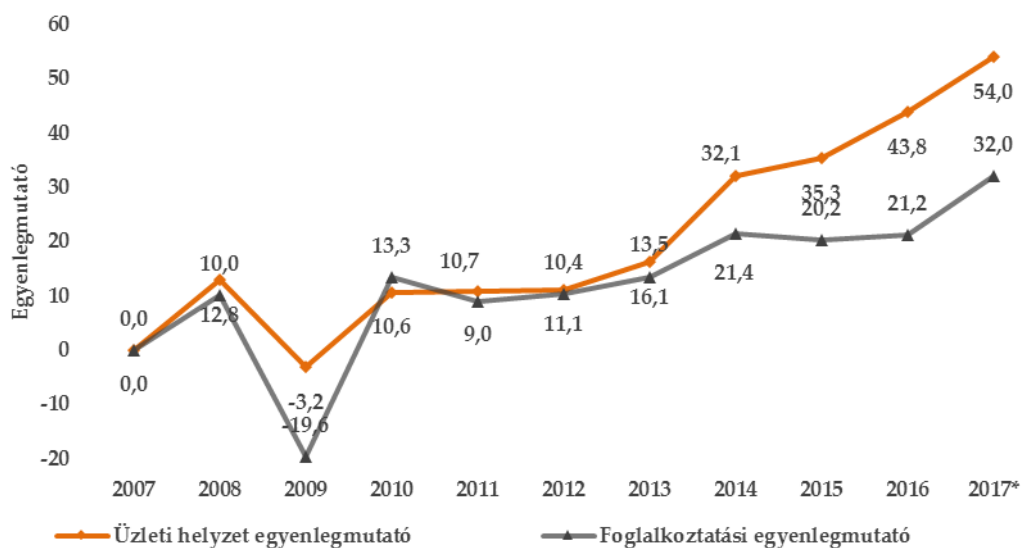

Forrás: NGM, GVI2006-2016

Létszámváltozás a versenyszférában

Az idei Rövidtávú Munkaerőpiaci Előrejelzés szerint 2016-ban 21 százalékponttal több vállalat bővítette létszámát, mint amennyi csökkentette – ugyanez az arány 2015-ben 20 százalékpont volt. A 2017-es évre a vállalati egyenlegmutató 32 pontos értéket vesz fel – tehát 32 százalékpontos többségen vannak létszám bővítést tervező vállalatok a létszámleépítőkkel szemben. Ezzel együtt meg kell említeni, hogy a foglalkoztatásra vonatkozó javuló tendenciák kevésbé bizonyulnak erősnek, mint ami az üzleti helyzet javulásánál megfigyelhető.

V2. ábra: Az üzleti helyzetet és foglalkoztatást leíró vállalati egyenlegmutatók alakulása, 2007-2017

Egyenlegmutató: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

*a 2017. évi értékek a vállalati várakozásokon alapulnak

Forrás: NGM, GVI 2007-2016

Az adatfelvétel nyers adatai szerint ha a vállalatok terveit, szándékait összegezzük, akkor 2017-re a foglalkoztatás 2,2 százalékpontos növekedését kapjuk. A foglalkoztatás reális becsléséhez azonban szükséges figyelembe vennünk azt is, hogy a korábbi vállalati tervek mellett hogyan alakult a megkérdezett vállalatok körében a múltban a tényleges munkakereslet. Egy ilyen hatással korrigálva, a becslési modellt adaptívvá téve, a foglalkoztatás mindössze 0,1 százalékpontos növekedése, illetve stagnálása valószínűsíthető 2017-ben. A korrigált becslés szerint a kereskedelemben 6,1 százalékponttal, az építőiparban 3,1 százalékponttal, a mezőgazdaságban pedig 4,2 százalékponttal csökkenhet az alkalmazásban állók száma. Ezzel szemben a gazdasági szolgáltatások területén 3,7 százalékpontos, az iparvállalatok körében pedig 1 százalékpontos növekedést prognosztizálunk. Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy az ipar területén a legkedvezőbbek a nyers vállalati várakozások, továbbá azt

is, hogy a nyers vállalati várakozások a mezőgazdaságon kívül minden ágazatban létszámbővítésre utalnak. A 2017-re vonatkozó korrigált előrejelzésünk szerint a döntően exportra dolgozó vállalati körben 1,5 százalékpontos foglalkoztatásbővülést valószínűsítünk.